

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " —
četrt " 6 " 50
mesec " 2 " 20

V upravnistvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " —
četrt " 5 " —
mesec " 1 " 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 274.

V Ljubljani, v četrtek 29. novembra 1900.

Letnik XXVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. decembrom se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravnistvu:

Vse leto 20 kron. | Četrt leta . 5 kron.
Pol leta 10 " | Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. | Četrt leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 " | Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnistvo „Slovenca“.

Kdo dela proti našim kandidatom?

Naš kmet bi moral zgubiti vso pamet, ako bi ne zgubil vsega zaupanja do Zupančiča in Globočnika in raznih liberalnih kandidatov, čegleda, kdo dela za ta dva človeka. Dr. Tavčar in dr. Slane delata z raznimi notarji, da bi kmetje volili Zupančiča in grajščaka Globočnika. Ti ljudje pač vedo, da bodeta ta dva moža samo njihovo orodje pri delu proti kmetu in proti krščanstvu, zato si žele namesto zavednih gospodarjev in prijateljev kmetškega stanu k imavce v državni zbor.

Trebanjski volilci so v nedeljo to mahoma sprevideli. Tudi drugod naj naši somišljeniki na ta način odpirajo ljudem oči. Verni kmetje ne bodejo volili Zupančiča in Globočnika, ako se jim pove, da je dr. Tavčar na shodu v Trebnjem javno dejal, da hoče od slovenskih državnih poslancev na Dunaju odstraniti krščanstvo. Ali je to tisti boj proti duhovščini? S svojo izjavo v Trebnjem je dr. Tavčar jasno pokazal, da mu je prav za prav na poti krščanstvo in duhovščina na poti le zato, ker brani krščanstvo. Tisti dr. Tavčar, ki je pred kmeti v Št. Rupertu molil, da bi vernim kmetom vrgel peska v oči, je iz programa narodne stranke vrgel krščanstvo, razdril je radi krščanskega imena slogo kranjskih slovenskih deželnih poslancev in sedaj ruje radi tega tudi proti slogi slovenskih državnih poslancev. Kaj bodo kmetje imeli od tega, ako se na Dunaju slovenski poslanci razdružijo, ker bi dr. Tavčar s svojimi kimavcema Zupančičem in Globočnikom zahteval, naj poslanci bacnejo od sebe krščanstvo?!

Kaka dobra katoliška krščanska moža sta Slane in Tavčar, ki se sedaj ližeta kmetom, kaže to, da sta dvornega svetnika Šukljeja ozmerjala s »klerikalcem« in napela proti njemu agitacijo samo radi tega, ker se je Šuklje izjavil, da se hoče na svoja stara leta zopet prištevati krogu vernih katoličanov? Šuklje se je moral vsled te izjave, zaradi Tavčarjeve in Slaneve besnosti umakniti iz narodno napredne stranke. Tavčar je svoje pristaše, ki so bili v »Slovenski

krščanski narodni zvezi«, nažgal s »hinavcie«.

Kdo je naskočil duhovne vaje za srednješolce in pozival dijake, naj ne hodijo k duhovnim vajam? Bil je to dr. Tavčar v »Slov. Narodu«. Ali morejo poslušati glas takega moža pri volitvah možje, ki hočejo, da se jim učeča mladina ne spridi?

Kdo je napal brezmadežno spočetje Marijino, če ne »Slov. Narod«, čegar glavni urednik je dr. Tavčar in brez čegar volje se v »Narodni tiskarni« ni ne zgodi, kakor je izjavil pri zadnji hišni preiskavi. »Slov. Narod« je priobčeval dopise, v katerih se nek dunajski velikošolec izjavlja, da je vse jedno, kakeršne vere je človek.

Dr. Tavčar ni protestiral, ko so njegovi pristaši pričeli pisati za »svobodno ločitev zakona«, zdelo se mu je »malenkostno«, da je delal občinski svetnik narodno-napredne stranke reklamo za nesramno hišo. Štajarce je opsoval, da so preveč »temni«, ker se boje »hudiča«, katerega ni.

Dr. Tavčar in Slane sta na zadnjih shodih dejala kmetom: »proti katoliški veri ni«, v »Narodu« pa sta pisala: »Hudodelstvo se je izvršilo na slovenskem narodu, ker je v 16. veku katoličanstvo premagalo luteranstvo«. Luter Martin se je proslavljal v »Narodu« kot vzor mož in duhovščino, ki je takrat branila katoliško vero, opsovali so v Tavčarjevem glasilu s »hijenami«. In dr. Tavčar je »farbale« svoje poslušalce v Krškem rekoč: »Katoliki, dobro si zapomnite, katoliki hočemo ostati!«

Dr. Tavčar je proglasil, da so cerkve po naših gričih indolinh znamenje naše sužnosti!

Ta mož, ki hoče »ostati katolik«, je ob papeževi 90letnici podvrgel sv. očetu najhujše psovke. Tako grdo, kakor se je obnašal ob papeževi 90letnici dr. Tavčar s »Slovenskim Narodom«, ki je sv. očetu že pred leti vrgel v obraz »izvrg človeštva«, se ni obnašal noben pagan. Do danes »Slov. Narod« svojih lažljivih psovk ni preklical, dasi smo ga v to pozvali. Škofu je dr. Tavčar zagrozil, da mu bo kdo njegovih kapo pottlačil preko obraza, pred kmeti pa dr. Tavčar zavija čí proti nebu in govori, da je knezoškof Jeglič »kakor beli cvet sredi livade«. Dr. Tavčar obrekuje na shodih vse duhovnike, češ, da po železniških vagonih lomijo zakrament sv. zakona, na poziv, naj pove imena, pa molči.

Dr. Tavčar je ob izbruhu ustaje v Kini opsoval misijonarje ter proglasil, da so Slomškovke besede: »Slovenem naj bodo svete dve reči: sv. vera in beseda materina«, izživanje narodno-napredne inteligence.

Kak »katolik« hoče ostati, pokazal je dr. Tavčar pred meseci v »Narodu« z besedami: »Rešitev slovanstva, če se naj ta rešitev sploh išče v kaki konfesiji, naj se išče v tisti konfesiji, ki je od katoliške ceneja, v pravoslavju«. Dr. Tavčar sedaj res na Notranjskem usiljuje kmetom moža, ki je ljudi hujskal v pravoslavje.

Dr. Tavčar je dejal leta 1896 v dežel-nem zboru: »Tisti, ki vselej naglašajo potrebo kmetškega stanu, napačno postopa«. In sedaj pravi dr. Tavčar, da bo že on delal za svojega

Zupančiča in Globočnika. Liberalni agitatorji so zadovoljni, ako bodeta ta dva moža samo navadna kimovca. »Stimmvieh« dr. Tavčarja. To bode potem res lepodelo za kmeta, katerega dr. Tavčar smatra za »kmetavzarja«, kakor je rekel v deželnem zboru.

Dr. Tavčar usiljuje v peti skupini Luko Jelenca, moža, ki je predsednik »Zveze učiteljskih društev«. Kakšno vero imajo ti liberalni učitelji, ki žalibog še vedno vzgajajo našo katoliško mladino, pokazali so v 10. številki »Učiteljskega Tovariša«. Član-kar tu pravi, da je vera le za srednji vek, proti kateremu bje kranjsko učiteljstvo boj prosvetljenega stoletja. Vera je duševni servilizem, proti njemu je odločno v vrsto prvoborile-ljev stopilo slovensko učiteljstvo. Ves nasprotni polk je učitelje napadel, ko je »tovariš« Horwatek utemeljeval svoja demagogična načela. »Slov. Narod« je pa blagohotno pritekel učiteljem na pomoč, da jih nikdo ni osmešil zaradi novega Horwatekovega programa. Zdrave pameti nima učitelj, ki se upira temu programu. Ločitev šole od cerkve je najboljši politični list med Slovenci (»Slov. Narod«) sprožil in potrdil. Na to dokazuje »Učit. Tovariš«, opirajoč se na poročilo nekega luteranskega konzistorija, da morajo biti šole popolnoma brezverske, tako da se v njih ne bo učil nikakoršni veronauk, ampak le nauki splošne pravosti. Take brezverske šole naj uvede država tudi pri nas, ker le ona določa pogoje in meje cerkvene avtonomije.

Ali so to prijatelji našega katoliškega ljudstva, ki to rote? Ali naj take ljudi posluša pri volitvah naš verni kmet? Odpirajte ljudem oči! Pojasnjajte ljudstvu, da imajo ljudje, ki tako mislijo o veri, slabe namene s svojimi kandidati. Zavrne naj ljudstvo od dr. Tavčarja, dr. Slanca in raznih notarjev priporočane kandidate in voli naj soglasno svoje prave prijatelje, nesebične može pravega krščanskega prepričanja, katere mu priporoča katoliško - narodna stranka!

Volilno gibanje.

Plantan — je premišljeval.

Liberalci nam sami vedno pogostneje dokazujejo, da je njihov program jako slab. Kakor je znano, so se liberalci izrekli načelno za svobodo, in v njihovem volilnem oklicu stoji, da »so prijatelji vsakemu svobodomiselnemu razvitju in napredku«. Tako so se izrekli načelno za svobodo konkurence. Sedaj pa naj kar naenkrat g. Plantan kaj takega pove, kar je vseč obrtnikom, ki so zoper svobodo konkurence, ki jih uničuje? To je težko, pa za ljudi, ki nobenih načel nimajo, vendar le lahko. G. Plantan si je tako-le pomagal. Rekel je v Krškem:

»Jaz sem mnogo o tej zadevi premišljeval, ali ne morem trditi, da sem sredstvo našel za ugodno rešitev... Če premišlujem in raziskujem vzroke za propadanje našega obrtnika, moram priznati, da je v prvi vrsti kriva istemu pomanjkljivost našega obrtnega zakonodajstva, zlasti, ker je bila razglašena polna obrtna prostost, in se je s tem omogočila kon-

kurenca velikega kapitala brez strokovne naobrazbe proti večaku-obrtniku, ki pa je brez kapitala. Treba bode omejiti zakoni-tim potom to konkurenco velikega kapitala proti obrtnikom...« In sedaj je navedel g. notar Plantan celo vrsto protiliberalnih zahtev v smislu krščanskosocijalnega programa!

Lepa stranka to! Njeni kandidati morajo bistvene točke njenega programa črtati in nadomestiti z ravno nasprotnimi zahtevami! Proti nam se bojujejo, in vendar sami dokazujejo, da je njihov program poguben, naš pa rešilen. Gospod Plantan je — premišljeval, da pa ugodne rešitve vendar ni našel, je ob taki zmedenosti čisto umljivo. Naj premišlujejo še — volilci!

Kmetje kranjskega volilnega okraja volite kmeta — Pogačnika!

»Kmetje, volite kmeta!« — tako so Vam klicali liberalni možje, in da bi lažje delali zmedo, so Kozelja postavili za kandidata. Pa s tem so hoteli le slepiti, ker hitro so Kozelja na cedilu pustili, in iz Ljubljane so narekovali liberalca — Pirca. Tako je bilo tudi pričakovati, da je njim le puhla beseda: »Kmetje, volite kmeta!« Mi bomo liberalce ubogali, kakor so nas učili, in volili — kmeta Pogačnika.

Agitacija v kranjskem okraju.

Zadnji tržni dan je bil v Kranju zelo živahen. Agitatorji liberalne stranke so lovili možake za rokave, in jim vsiljevali svoje volilne oklice in liberalne katekizme. Po gostilnah so misijonarili možje a la Kranjski Scaria — za liberalce. Taki bodo pač kmetu pomagali! Pod gorami je odličan liberalni agitator iz službe odslovljeni dacar Roš, ki raznaša svojo liberalno kramo po hišah. Naši možje se pa smejejo temu, in s parjem kurijo — peč.

Iz okolice Kranjske

Te dni je sluga c. kr. okr. glavarstva Kranjskega, Debelak, raznašal volilcem legitimacije za volitve, ob enem pa pridno agitiral za kandidata liberalne stranke, Jakoba Kozelja. »Kmet naj voli kmeta«, je zabičeval volilcem, in kjer se mu je varno zdelo, je poleg legitimacije in glasovnice pustil še en volilni oklic za Jakoba Kozelja. — Na čegavo povelje je to delal, ali g. glavarjevo, ali na povelje pisarja Eržena, vulgo Čavlarjevega Gašperja iz Čepulj? Kakor se vidi, si hočejo nekateri gospodje v Kranju agitacijo za svojega kandidata prav slečno narediti, a volilci se naj pritožijo takoj na deželno vlado, če nižji organi kaj nepostavnega store!

Dragi Pirc.

Avgust Pirc, c. kr. potovalni učitelj in tajnik kmetiške družbe, je nastopil tedaj javno kot državnozborni kandidat, in pošteti župan Kozelj se je prepričal, kako so ga za norca imeli kranjski liberalčki. To tihotapsko postopanje mora vsakemu oči odpreti, kdor hoče videti! — Pirc bi bil pa resnično dragi poslanec naroda, kajti trebalo bi namestnika za obe službi, to bo plačal pa zopet njegov volilec gorenjski kmet, torej bo Pirc pravcat dragi kandidat.

K shodu v Trebnjem dne 25. novembra t. l.

Nedeljski shod je bil za Trebnje nepopisljive važnosti. »Slov. Narod« hoče utajiti popolni poraz liberalne stranke. Njegovi pri-

staši seveda mu bodo verjeli, toda dolžnost naša je, da »Narodova« poročilo pokažemo v vsej njegovi nagoti. Namen nedeljskega shoda je bil, pokazati svetu, da je Trebnje liberalno. In zato so zbornali k shodu liberalce vseh sosednih občin, iz Mokronoga, iz Št. Ruperta, iz Mirne, iz Čateža, iz Št. Lorenca in iz Mirne peči, da, še slane je pripeljal svojo bando »Von allen Inseln kamen sie, — zu hochen vor dem Schaugerüste, — des Tavčar grauser Melodie.«

To naj bi bila večina, ki naj bi bila pridala liberalnemu svetu, da je Trebnje liberalno. Da, če vzamemo domačo vas Trebnje, ta je liberalna od sodnijskega svetnika in notarja do zadnjega zakotnega pisarja z vsemi učitelji, trgovci in krčmarji z eno izjemo; to dvomljivo čast jim privoščimo. Toda ljudstvo, pravo ljudstvo, naseljeno na rodni gruči trebanjski, ni liberalno, to ljudstvo je sijajno manifestiralo svojo krščansko zavest. In temu ljudstvu je bil namenjen nedeljski shod; to ljudstvo so hoteli liberalci pridobiti na zadnjem shodu. To ljudstvo pa je z neprestanimi klici: Živio Šusteršič! Živio Povše! gromovitim glasom dokazovalo, da liberalcev ne mara. In to je glavni uspeh trebanjskega shoda.

Drugi uspeh nedeljskega shoda je ta, da je ljudstvo ta dan spoznalo, kdo so njegovi pravi prijatelji. Videlo je, kako so liberalni trgovci in krčmarji kot besni psi se zaganjali proti ljudstvu in duhovnikom. Nikdar več ne bodo mogli liberalci ljudstva slepiti s frazo: saj spoštujemo vero in spoštujemo duhovne.

Tretji uspeh nedeljskega shoda je bil ta, da je ljudstvo samo začelo čutiti potrebo gospodarske organizacije. Videlo je ljudstvo besnost krčmarjev in trgovcev, videlo je, kako so besneli proti njemu tisti, katere ljudstvo redi s svojimi žulji. Ljudstvo je ogorčeno do dna duše. Iz ljudstva se slišijo klici po samopomoči, ljudstvo samo jo zahteva, nikdo mu je ne usiljuje, in ta samobramba mu je v postavi zajamčena. Nikdo trgovcu ne zavida poštenega zaslužka, nikdo ne sili tudi liberalnega trgovca, naj voli klerikalca, ne, svobodo, katero zahtevamo za se, tudi puščamo drugim. Toda liberalni trgovci naj ne zapeljujejo poštenega, vernega ljudstva, naj ne besni in divja proti njemu, ako noče biti liberalce, vesel naj bode, da ga redi. In če liberalni trgovec v svoji besnosti ne pozna več nobene meje dostojnosti, ali ni dolžnost poštenega domoljuba, da ljudstvu pomaga, da se reši liberalnih pijavk? Da, gospodje trgovci in krčmarji, bodite možje dostojni in pošteni, bodite ljudje, in nikjer se vam ne bo treba bati konsumnega društva.

Gospoda liberalna, globoko ste padli v nedeljo; ljudstvo se je zgražalo, ko je videlo izbruhe vaše besnosti. Sedaj so se odprle njegove oči; nedeljski shod je več vreden, kot vsaka agitacija.

In če trobite v svet po »Slov. Narodu«, da se je vršil nedeljski shod in da ste se vračali z njega z zavestjo, da ste zmagali, — svobodno vam, mi smo za svobodo; naj vam verjamejo liberalci, saj ti z veseljem požirajo vaše laži, — resnica je in ostane: Vaš shod v nedeljo je bil popolno poražen in pobit. Ljudstvo vas ni slišalo, samo v neki kot ste zbrali peščico liberalcev, vsi drugi so bili zbrani okrog nas, da so nas odvrčevali in zasramovali. In tisti peščici je govoril dr. Tavčar, samo da dela javno mnenje in slepi liberalce, češ, shod se je vršil. Tisti, ki so poslušali dr. Tavčarja, so že itak za nas zgubljeni in zapeljeni, tem Tavčarjevo govorjenje ne more ne škodovati, ne koristiti. Ti so sprejeli Zupančičevo in Jelenčevu kandidaturo. Če imate veselje nad tem, da so Slančevi kričali se izrekli za Zupančiča — zopet svobodno vam! In če k tem prištejemo vse liberalce, katere ste zbornali na shodu, tudi s temi niste ničesar pridobili, ti bi itak glasovali za liberalca. Vaš namen je bil ta dan, da bi bili ljudstvo dobili za se; toda to ljudstvo je pokazalo, da vas ne mara; še celo omahljivci so se s studom obrnili od vas. In za to, gospoda liberalna, smo vam hvaležni.

To je pomen nedeljskega shoda; ne vi, ampak ljudstvo je zmagalo v znamenju prave krščanske zavesti.

Volilna laž.

»Grazer Tagblatt« pravi, da je g. Počepnik moral obljubiti, da odstopi, ako podleže g. Povše. Kaj takega se ni zgodilo in je vest »Grazer Tagblatt« navadna laž. Sicer pa so za zasluge g. Povšeta tolike, da bodo naši somišljeniki zastavili vse moči, da sijajno prodre na Dolenjskem.

Pozor Miha.

Čemšenik, 28. nov. Pozor Miha! Socijaldemokrati razprodajo neke tiskovine po zagorski dolini komad po 4 h. Vsebinska: Kako se je ravhati ob času volitev. Priporočila se kandidatom posebno Kopač. Orožniki zasledujejo to trgovino, pa se jim ne posreči zasačiti krivcev. Odlikuje se posebno s to kupčijo blavi kruhonos peka Moderja v Zagorju.

Slančevina.

Iz Bele Krajine, 27. nov. Da Novomeški dr. Korl prav pridno agitira za liberalne kandidate, je znano. Kako pa je mož pri tej agitaciji tudi radodaren, ne ve vsakdo. Tako je pisal nekemu belokranjskemu obč. pisarju, da naj pridno agitira za liberalne kandidate. Mož pa si misli, zakaj bi delal jaz zastoj za dr. Slanca, in mu odgovori, da je treba za agitacijo denarja in da naj mu torej pošlje par stotakov. In glejte Slančevo velikodušnost! Precej mu je poslal 200 kron. Mož se mu pa zdaj v pest smeje in neki pridno pije na Slančevo zdravje. Kupil si bo pa tudi še za ta denar prašiča, brez katerega bi bil, da mu ni pomagal Korl. Tako ga bo za celo leto preskrbel z mastjo in mesom.

Iz Bele Krajine.

Kakor se sliši, agituje pridno za liberalne kandidate med drugimi tudi neki Frančišek Piletič, pečar v Gradacu. Ta mož je dobival do zdaj precej dela po župniščih v Beli Krajini. Odslej bomo vedeli, s kom imamo opraviti. Svojih nasprotnikov ne bomo več podpirali. Na dan z liberalnimi agitatorji, da se jih bomo vedeli ogibati, in jih ne več podpirali!

Od hrvatske meje.

Iz Starega Trga se nam piše: V pondeljek zvečer — boječ se menda luči — podali so se trije narodni osrečevalci iz Starega Trga na Babno Polje prodajati svoje politične modrosti, katera se pa jedva dviga nad nivo navadnega analfabeta. Ker pa strah, da bi na Babnem Polju ne našli potrepeljivih oslov, ki bi poslušali njih neslasti, ni bil neosnovan, povabili so na ta ponočni shod sosedne Hrvate, kateri pa gotovo niso vedeli, za kaj se gre. Ni čuda torej, da je premodri trifolij napravil vkljub obilici vina temeljit fiasco. Nam je znano, kako nevstrašeno in s kolikimi žrtvami se je babnopoljski g. administrator boril še pred kratkim zoper ostudno nemško »Los von Rom« gibanje, toliko manj bo sedaj dopustil, da njegovi župljani glasujejo za tisto stranko, ki se hoče emancipirati od Rima. Tudi smo prepričani, da mu njegovi župljani, ki ga imajo tako radi, ne bodo napravili te sramote, da bi dali svoj glas možu, ki škili proč od Rima, ali pa učitelju, ki trdi, da cerkev in starši pri šoli nimajo nič govornosti.

Volilno gibanje na Štajerskem.

Pri Sv. Juriju ob Taboru so izvoljeni štirje volilni možje za Žičkarja, na Gomilskem dva in na Polzeli trije.

V Št. Pavlu v Savinjski dolini in v Grižah so izvoljeni privrženci socijalno-demokratske stranke, kakor se nam poroča.

Nekaj iz volilne borbe v Savinjski dolini. Duhovnik je priden in idealen, dokler je vnet za Hribarja, če pa je vnet za tovariša Žičkarja, je agitator in hujskač. »Domovina« ve le to, kako duhovniki delajo proti Hribarju, a to ji je neznan, s kakimi frazami obsipavajo njegovi »jungovci« duhovnike.

»Jungovci« so za svobodno šolo, za ločitev šole od cerkve. In ti »jungovci« delajo najbolj za Hribarja, a Hribar vse jedno kandiduje na programu: Vse za vero, dom, cesarja! Čuden kandidat, ki bi mogel delati na dva programa!

»Domovina« piše, da se pri volilni agi-

taciji od strani duhovnikov Hribar imenuje slabši kot satan. Mi jo pozivljemo, da imenuje tistega duhovnika, ki bi se bil tako izrazil, in tistega, proti komur se je izrazil, drugače je prišla na tisti nivo, kot njen stric »Slov. Narod«.

Iz Št. Petra pod Sv. gorami: V peti kuriji so izvoljeni jednoglasno: Jožef Tombah, župnik, Jakob Fink, kaplan, Jožef Novak, Jožef Jazbec, Jožef Hohnjec. Vsi stojijo kakor skala za gospoda Žičkarja. Nič niso pomagali lažnjivi »volilni katekizmi«, ki so se iz Kozjega pritepli v našo občino s posebnim napisom: »Kmetje, volite v peti skupini le take volilne možje, ki bodo glasovali za Dragotina Hribarja!« Kmetje pravijo: Dokler se Hribar priporoča s takimi lažmi, ne bo nikdar naš poslanec. Naši kmetje niso take kukavice, da bi vsakemu pritepenemu šribarčku verjeli.

V Veliki Pirešici so izvoljeni v V. skupini sami Žičkarjanci (6 mož), med njimi g. Jožef Kunej, župnik na Gornji Ponikvi.

Nek ljubljanski agent se potepuje po Sp. Štajerskem ter agitira za Hribarja s tem, da ljudem obeča, kako jim bo Hribar lahko posodil po 100 gld., če pridejo v denarne zadrege. A pri kmetu C. je slabo naletel. »Jaz ne potrebujem ne tvojega, ne Hribarjevega posojila; volil bom, kakor jaz hočem«.

V Kokarjih v Savinjski dolini so si zbrali Hribarjanci pred 3 tedni volilne možje, o katerih so razbodbali po svetu, da bodo stali trdni kot skala za Hribarja. Naši so si pa mislili: »Počakaj Žagar, da pride komisar, takrat si bomo zbrali prave volilne možje«. In res: g. komisar je dal danes glasovnice v Kokarjih trem možem, ki bodo stali v dan volitve trdni kot skala; toda ne za Hribarja, ampak za Žičkarja. Tako je padla že druga dozdevna Hribarjeva trdnjava v naši soseski.

Hribar in Čobal v Rajhenburgu.

Od Save se nam piše: Ne toliko po časopisih, pač pa zasebno se je veliko delalo za Hribarjev shod v Rajhenburgu. Na obeh bregovih Save se je celi teden vabilo v naš trg: Krajnce, da bi šli podpirati svojega rojaka, Stajarce pa, da bi spoznali novega kandidata, ki bo prinesel z Dunaja milijone, — če bo izvoljen. Temu sladkemu vabilu se nismo več mogli ustavljati. Prišli smo torej na shod pretečeno nedeljo v prostore Juvandčeve gostilne. Pa kdo? Neznani obrazi iz naše in sosedne kronovine. Domači kmetje se niso brigali za ta shod, ker hočejo v državnem zboru za zastopnika svojega rojaka g. dekana Žičkarja. Želeli so si ogledati g. Hribarja le nekateri tržani, in tako se je priredil shod. G. Hribar prišel, videl, zmagal v Rajhenburgu v Žičkarjevem, domačem kraju! Kaj ne, to bi bilo prekrasno! A prišlo je drugače.

Shod je otvoril domači g. župan, vabitelj Hribarjev. Nato g. Hribar razvije svoj program, ki je ob enem vseh drugih slovenskih poslancev, pa tako medlo in zmehšano, da ga nihče ni razumel. Gospod kandidat se je sploh večkrat urezal, n. pr. da je poslancev 5. kurije 53. Lojalno pa priznamo, da ni Žičkarja napadal. Priznal je celo njegove zasluge, če tudi jih je zmanjševal; v tem oziru se je pokazal boljsega od svojih agitatorjev. Teh eden, neki K. iz Sevnice je zaklical pozneje pri čitanju Koerberjevega pisma Žičkarju, v katerem mu naznanja, da se je na njegovo večkratno prošnjo dovolilo Haložanom 60.000 K. podpora: »To je falzifikat!« Na poziv, naj se prepriča o originalu, pa je boječe vzdihnil: »Das Papier ist geduldig«. Sam g. Hribar se je sramoval tega možica.

Ko je gospod Hribar še omenil, da bo v brk povedal ministrom, kar jim gre, menda po vzgledu dr. Tavčarja, ki jim bo kazal na kveder šivane škornje, je sklenil govor z besedami, da se ne usiljuje, pa ljudski glas ga kliče; če ga pa tudi mi nočemo, pa ostane pri starem. To smo tudi mi mislili, zato smo zaklicali: Živio Žičkar!

Na to našteva domači gospod župnik zasluge gospoda Žičkarja in priporoča gosp. Hribarju, naj opusti protiagitacijo. Za besedo se še oglasi, — kdo? Čobal! Torej ta roma z Vami, gospod Hribar! Hribar in Čobal sta naredila skupen shod! Zato pa so res pridno

klicali Čobalovi gospodu Hribarju »živio!«, ker so vedeli, da ne smejo prave barve pokazati. Socijalist namreč nima besede v Rajhenburgu, tudi ne pri Hribarjanih. Komaj je Čobal začel govoriti, je že moral neslavno končati. Kvasil je nekaj o sladkorju in petroleju, dalje ni mogel. Burni prizori. Kmetje ugovarjajo, Hribarjanci v zadregi, in konec: župan shod zaključil, ker ne more reda vzdržati z očetovskimi besedami: Doma za pečko naj vsak premišluje, koga hoče voliti, Hribarja ali Žičkarja! Na to smo se razšli z navdušenimi živio-klici na Žičkarja.

Prvotne volitve na Koroškem.

Iz Celovca, dne 28. nov.: V Tinjah se volitev na določeni dan 19. nov. ni mogla vršiti, ker se je menda dotično naznanilo — izgubilo!! Zato se bode volitev vršila v četrtek dne 6. decembra in sicer za V. kurijo (1 vol. mož) od 9. do 11. ure, za IV. kurijo (2 volilna moža), od 12. do 2 ure.

Na Dješkah je bila precejšnja borba. V obeh kurijah so zmagali Slovenci s 43, oziroma 35 glasovi, s 4 vol. možmi.

V Št. Danijelu nad Pliberkom in Jezerskem so malone enoglasno izvoljeni v obeh kurijah slov. volilni možje. Istotako je naša stranka zmagala v občinah Blato (IV. in V.), Švabek (IV. za V. vkup z Blatom), Libuče (IV. in V.), Medgorje (IV. in V.), Tolsti Vrh (IV. in V.), Bistrica (IV. in V.), Kotlje (IV.), Radiše (IV. in V.), Globasnica (IV. in V.), Dobrlavas (IV.) in Prevalje (IV.). Vse te občine spadajo v celovško-velikovški okraj. — V šmohorskem okraju so Slovenci sijajno zmagali na Brdu (IV. in V.) in v Št. Štefanu ob Zilji (IV. in V.).

Nasprotniki so zmagali v Blačah ob Zili, v Goricah, Spodnjem Dravogradu, Labudu, Šmartnu ob Celovcu, Pustriici. Socijaldemokratje so dalje zmagali pri volitvi za V. kurijo: v jednom volilnem okraju v Beljaku (4 vol. možje), Mostiču (4), Svincu (4), Malem St. Pavlu (2).

Tužna Istra.

Volitve v Roču (Istra) za V. in IV. kurijo so prošle. V V. kuriji pridobili so Italijani z večino 127 glasov, a v IV. kuriji so na vrsti zadnji izborniki, ko vam to pišem in kolikor se vidi, izgubljena je naša stvar tudi v tej kuriji. Glasba svira, mulerija vže vpije »Eviva Rozo italiano«, »fora i Croati, qua comandiamo noi«, in naši volilci se vže pobirajo drug za drugim iz mesta, da se izognejo vsaki pogibelji za svoje življenje.

Leta 1405 pisal je kapitan iz Raspa v Čičariji o neki pravdi med Semičani in Ročani doslovno: nella lite fra quei di Semich ed Obrech... (Z »Obrech« misli na današnji Roč). Res pravi obroč je ta trdnjava ob času volitve, obroč, preko katerega ne pustijo volilcem, da izbojujejo svoje pravice. Do sedaj so še vedno oni pridobili pri vsaki volitvi. Velik strah so pa imeli za sedanje volitve. Zato sta tamošnji načelnik Otavio Fermeglia in učitelj vse kriplje nategnila, da bi s pripomočjo naših glasov izvojevala italijansko zmago. In ko jim ni pripomogla strastna agitacija, pripomogel jim je denar. 2000 kron bilo je na razpolaganje načelnikovi ženi, da jih je delila med volilce. (NB. Ta dan je bila trezna). Jeden tovar ali osel se pri nas kupuje po 30—40 kron, a človeškega mesa se je ta dan imelo dovolj po 2 K. Oni iz Blatne vasi, Semiča, Rima, Ročkega polja so vam sami prodanci. Mnogo izmed njih je še v večer pred volitvami klicalo »Živio« in živela naša »stranka«, a ko so zagledali mili obrazek matere županje in 2 kronci, zlezlo jim je srce v hlače in oddali so glas za italijanske odbranike.

Cel kup brzojavov v italijanskih časopisih trobil je slavo tem italijanskim podrepnikom, še predno so končale volitve. A načelnik Fermeglia se ponaša slavnodobito, kakor da bi na pošten način pridobil osem odbornikov.

Pustimo mu to veselje, mi le vendar vemo, da je potomec onih, o katerih piše nek dekret iz Rima s početka 15. stoletja: »mittamus pessimam gentem Rotti ad debellandos illos barbaros, qui sunt ex Castua«. (Pošljimo hudobno sodrgo ročansko, da pobije kastavske barabe!)

Dompieri odstopil.

Včeraj smo poročali, da je več odličnih meščanov tržaških proglasilo kandidatom V. skupine v Trstu bivšega župana tržaškega dr. Dompierija. »Edinost« sedaj poroča, da je mešani družbi progresovcev in demokratov nekoliko odleglo. Po vseh oglih v Trstu so namreč razobešeni plakati, na katerih se dr. Dompieri zahvaljuje na zaupanju in izjavlja, da radi razmer ne more vsprejeti kandidature za V. kurijo. Dompierijeva izjava ima par prav pikrih opazek na addresso obeh glasovitih »kamor«.

Poraz v Pobegih.

»Edinost« poroča iz Istre: Kljubu odločnemu protestu naših so v Pobegih na volitvah za IV. kurijo dovolili Koperskim meščanom voliti. Na vozovih so dovažali svoje fakine. Polovica naših izpuščena. Seveda, da so volili tudi vsi fakini. Seveda uložimo protest.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. novembra.

Shod zastopnikov avstrijskih mest sklicuje, kot smo že omenili, dunajski mestni zastop na prve dni meseca januarja. Liberalci grozno rohne proti nameravanemu shodu in izjavljajo v svojih glasilih, da se zborovanja ne sme udeležiti noben zastop liberalnega mesta. Brnski občinski zastop se je izjavil, da se ne udeleži zborovanja in »Salzb. Volksblatt« izjavlja bržkone oficijelno, da se Solnograd ne more šteti mej ona mesta, ki se bodo vsedla na Luegerjev lim. »Mähr. Tagbl.« pa zahteva, da se zborovanje preloži v drugo polovico januarja, ko bodo že završene državnozbornske volitve (aha!) in naj se poprej doslovno naznanijo vsi predlogi, ki pridejo pri tej priliki v razgovor. — No vse te »laskave« izjave ne bodo odvrnile dr. Luegerja in njegovih somišljenikov, da ne bi pričeli s času primerno akcijo.

Shod mladočeških zastopnikov sklicuje izvršilni odbor na 16. decem. v Prago. Vspored razgovoru, ki je na dnevnem redu, sicer še ni objavljen, vendar se sme trditi, da so na dnevnem redu v prvi vrsti volitve in razne kandidature, pred vsem pa razgovor o bodoči taktiki bodočih mladočeških poslancev. Na izrek zastopnikov o obstrukciji je vse radovedno.

Vojni proračun za nemško cesarstvo izkazuje potrebnost, ki znaša skoro tričetrtine vse potrebnosti. Za armado se zahteva celih 635.4 milijona, torej nad 60% vse potrebnosti, za mornarico pa 151 milijonov ali 14 odstotkov. Ta svota se porabi v prvi vrsti za sestavo in uredbo novih polkov in bataljonov, za ustanovitev novih orožaren, za streljivo (skoro tri milijone več nego tekoče leto), za zboljšanje položaja delavskega osebja v raznih vojaških tovarnah itd. Za zgradbo novih ladij zahteva mornariška uprava 77.4 milijona. Poleg tega je v proračunu 20.000 mark za izobrazbo častnikov v drugih jezikih, pred vsem v ruskem. — To je torej tisto breme, ki se naklada davkoplačevalcem vkljub temu, da vlada toliko hvalisani svetovni mir.

Dogodki v italijanski zbornici v ponedeljkovi seji so pokazali, da se Saraccova vlada ne more zanašati na svojo, poprej toliko hvalisano večino, in da si je tudi sama svesta tega neugodnega položaja. V dopoludanski seji je opozicija prodrla s svojim predlogom glede odprave vojaških sodišč, kar bi se gotovo ne bilo zgodilo, da so bili ministerijelni na svojem mestu. Popoldne je pa opozicionalec Sciacca della Scala interpeloval vlado glede umora kralja Umberta ter nekako vso odgovornost zvalil na Saraccovo vlado. Ministerski predsednik je sicer odgovoril, da ne more biti odgovoren za dejanje uradnikov, katerih ni sam imenoval. Pripoznati mora sam, da policija v Monzi ni bila kos svoji nalogi in da se je uradnik, ki je moral posebno paziti na kraljevo varnost, neposredno pred napadom odstranil od voza. Dotični organi so bili že kaznovani. Ravno tako ministerski predsednik ne more biti odgovoren za popolni praktični neuspeh protianarhističke konference. Interpelantje s tem odgovorom niso bili zadovoljni in so predlagali vladi

nezaupnico. Proti temu predlogu je nastopil takoj ministerski predsednik, a zahteval samo, naj se razprava o tej interpelaciji odloži do tedaj, ko bo rešen proračun. Torej vlada ni imela niti toliko poguma, da bi bila zahtevala takojšnjo odločitev.

Mej Zvezni državi in Turčiji še vedno ni poravnana znana napetost glede odškodnine povodom lanskim nemirov v Armeniji. Amerika sicer neprestano pritiska po svojem zastopniku na turško vlado, ki, v svesti si, da so prazne vse njene drž. blagajne, niti ne odgovarja na razna očitanja in note. Sedaj je neki Amerikanom dovolj, zgubili so vso potrpežljivost. V kratkem pride pred Smirno ameriška oklopnica s številno posadko, ki bo pritiskala na Turke tako dolgo, da se udajo. Kljub temu se še dvomi nad vspehom.

Anarhistička zarota v Belgiji. V Bouillonu, pokrajine Luxembourg, so zasledili te dni zaroto, ki je nameravala umoriti celo vrsto predstojnikov. V zaroto je bilo zapletenih dvajset vojakov polkovne šole. V posebnem skritem lokalu so se shajali k tajnim posvetom. Zarota je obstajala že od julija meseca. Pred nedavnim so sklenili zarotniki, otrovati nekega podčastnika, ustreliti ondodnega župnika in zabosti župana. Vojak, ki je bil določen za izvršitev drugega načrta, se je pa v zadnjem hipu skesal. Njegovi tovariši so ga sklenili radi tega umoriti, toda mož je vso zadevo naznanil predstojnikom in tako preprečil kdove koliko nesreč. Vsi prijeli so izpovedali ves dogovorjeni tajni načrt. Vsi so sinovi višjih državnih uradnikov.

Dopisi.

Iz Slov. Bistrice 25. nov. Tako nizkotno podlega spisa še nismo nikoli čitali, kakor je dopis iz Slov. Bistrice v št. 268. z dne 19. t. m. v »Slov. Narodu« o našem preč. g. kanoniku in dekanu. Ni treba ugibati, vsi prav dobro vemo, odkod ta napad. Bog mu odpusti njegovo zaslepljenost!

Kar se tiče stvarnih zadev, izjavljam v imenu vse duhovščine naše dekanije, da med nami nobenega ni, ki bi hotel podpirati cerkvi in njenim služabnikom skrajno sovražne liste, kakoršen je »Slov. Narod« in drugi njegovega kova. Kjerkoli so taki listi, tam ne gremo blizu!

Izredne zasluge bivšega našega okrajnega načelnika za ves naš slov. bistrski okraj ter za naše narodne svetinje, osvetlil je s početkom t. l. obširno in temeljito »Slov. Gospodar« v Mariboru in ni nam treba tega tukaj ponavljati. Velč. g. Hajšek se je branil, kolikor največ mogoče, okrajnega načelnštva, in le prisiljen se je žrtvoval; zdaj pa ga gospodje, ki so ga sami opetovno volili za načelnika, javno sramotijo!! To sramotenje pade na Vas nazaj.

Ostudno sumničenje, kakor da bi duhovščina naše dekanije ne marala za svojega izbornega, nadvse ljubljene načelnika, to odbijamo odločno od sebe, in če bo treba, Vam pošljemo dotično izjavo-zaupnico, lastno-ročno podpisano od vseh duhovnikov naše dekanije! Eden v imenu vseh.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. novembra.

Polnočnica na Silvestrov večer.

Kakor lansko leto je dovolil sv. oče tudi letos, da se leto 1901 sklene s sveto mašo c polnoči in izpostavi Najsvetejše. Verniki morejo tem povodom prejeti popolni odpustek, ako zadostijo potrebnim pogojem.

Predavanje v »Katol. Domu«. Včeraj je govoril g. M. Bulovec o zdravju, ki je naš najdražji telesni zaklad. Razlagal je, na kaj moramo paziti pri obleki, jedi, delu itd. Predavanje je bilo zanimivo in na več mestih humoristično. — Govora v spomin Prešernu, ki je bil določen za prihodnji torek, ne bo, ker se pripravlja večja slavnost v ta namen. Prihodnjo sredo bo na mestu govora Miklavžev večer, kakor smo že sinoči naznanili.

Trdnjava Nauportum odkrita. Pričetkom minulega meseca je pričel ces. svetnik Jenny z 22 delavci razkopavati na Vrhniki in v njeni bližnji okolici. Predvčeranjim so pa prišli na sled trdnjavi in mestu Nauportum. Pod pokopališčem so zadeli na

2-20 m. širok zid, ki se vije naokrog po raznih vrtilih. Sredi nekdanje trdnjave stoje sedaj cerkev, župnišče, šola in nekaj drugih poslopij.

Volitve za peto skupino v Ljubljani se vrše za volivce z začetnimi črkami od A do L v veliki dvorani »Mestnega doma«, za one s črkami M do R v telovadnici šole v Komenskega ulicah in za volivce z začetnimi črkami od S do Ž v telovadnici šole na Cojzovi cesti. Volitev se vrši od 8 do 1. opoldne in od 3. do 6. pop.

V št. Juriji na Izlakah poleg Zagorja začela je poslovati že tolikaj zaželjena hranilnica in posojilnica registrovana za druga 12. t. m. Predsednik ji je spoštovani posestnik g. Grabnar, tajnik pa neutrudljivi g. učitelj Fort. Lužar.

Pozor kršč.-soc. delavci! »Slov. kršč.-soc. zveza« v Ljubljani se udeleži v soboto zvečer ob 8. uri bakljade prirejene v proslavo Prešerna. Vsi člani in somišljeniki so uljudno vabljeni, da se v obilnem številu udeležijo. Zbirališče je ob 1/8. uri pred »Mestnim domom« pri vodometu.

Odbor zveze.

Aut-aut. Neki župnik na Dolenjskem rekel je svojemu g. učitelju, ki je ob enem tudi organist in voditelj cerkv. petja in zvest pristaš nár. stanke in kot tak seveda tudi naročnik »Slov. Naroda«, ki dan na dan tako grdo napada škofo in duhovnike: Ali opustite »Slov. Narod«, ali pa izgubite ob novem letu cerkveno službo. Jaz Vas sicer prav nič ne silim, vendar pa ne morem trpeti, da bi Vi služili cerkvi in ob enem podpirali tak nescamen list, kakor je »Narod«. In pomagalo je! — Mož bo pustil »Narod«.

Iz Vodice. Dne 25. t. m. je izvršil slovesno blagoslovljenje dveh novih stranskih altarjev v farni cerkvi mil. g. prost Leonard Klotutar ob asistenci domačih in sosednih 68. gg. duhovnikov. Po blagoslovljenju je g. prost v vznepenem, krepkem govoru svaril vodiške farane pred krivimi učeniki in jim priporočil vzgled svetih učencev, katerih podobe je ravnokar blagoslovil. Na to je opravil nekečudni župnik vodiški, sedaj pa kanonik, vč. Tom. Kajdiž, slovesno sveto mašo. Oltarja delata čast mojstroma gosp. Andr. Rovšek in g. Al. Vodniku, in do poznih rodov bodeta pričala, kako goreč za olepšavo cerkve vodiške je bil preč. g. župnik in svetnik Sim. Žužek. V. P.

»Gliha vkup štrih«. Na nekem pokopališču radovljanskega okraja je nastalo v nedeljo po večernem zvonjenju tako vpitje, kakor če bi zapustili vsi mrtvi grobove. Kaj je bilo? Neki mož je ženi prav liberalno »odpustke delile«. Ko so sosedje skupaj prišli, jih je zavrnil mej glasnimi kletvami: »Kaj vam mar, kaj jaz delam. Saj jaz ne bom tistih volil, kakor vi. Jaz bom pa volil Kopača in Pirca.«

Slovensko planinsko društvo je popravilo pot, ki veže dolini Kot in Kočno z Mojstrano. Stroški znašajo 1000 K. Slavnostna otvoritev bo spomladi prihodnjega leta.

Ljubljanske novice. O restavraciji v »Katoliškem Domu« se po zadnjem v »Narodu« izmišljenem dvoboju mnogo govori. Ako ima kdo kako pritožbo, naj jo izroči odboru »Katol. družbe.« Danes se govori po Ljubljani, da je gostilničarki prinašala vino mlekarica v posodi, ki je bila namenjena za mleko. Samo ob sebi se razume, da za tako postopanje odbor ne more biti odgovoren in da bo v slučaju, da se govorice izkažejo kot resnične, odločno storil vse, da se napravi red. — Ljubljansko ognjegasnó društvo ima v nedeljo 16. decembra ob 9. uri dopoludne izredni občni zbor. — Gostilna pri Virantu je zaprta, ker se je g. Tosti preselil v gostilno »Miramar« ter se za gostilno pri Virantu ni oglasil še noben podjetnik.

Posojilnica in hranilnica na Kranjskem je sedaj 86.

Rop v cerkvi. V Postojini je neznan tat ukral iz cerkvene pušice okolu 30 K.

Umrla je v Litji gospa Franja Bergmann, soproga imejtelja trvdke Lebinger & Bergmann.

Nov most čez Savo pri Javorniku se napravi med vasema Breg in Zasip.

Nesreča na gorenjski železnici. Med Javornikom in Zirovnico se stroj vlaka

zagrabil delavca Antona Legata ter ga treščil v jarek, kjer ga je dobila žena brez zavesti in težko poškodovanega.

Umrla je, kakor se nam poroča iz Zagorja, danes ob 1/3. uri tamošnja učiteljica g. Jos. Kronabeth v o. l. Pogreb bo v soboto ob 9. dop. — Včeraj je v Ljubljani nagloma umrl uradnik v kurilnici na južnem kolodvoru g. Windisch.

Porotne obravnave v Ljubljani se prično v ponedeljek 3. decembra in pridejo pred porotnike sledeči obtoženci: dne 3. decembra: 20letni Jos. Bernik iz Šutne v kranjskem okraju radi uboja in 38letni oženjeni čevljar Janez Drinovec iz Strazišča pri Kranju radi požiga; 4. decembra: 29letni kočar Jak. Mlakar iz idrijskega okraja radi uboja in 18letni posestnikov sin Fr. Rode iz Zaloga pri Brdu radi težke telesne poškodbe; 5. decembra: 21letni posestnikov sin Fr. Kobal iz Podkrajja pri Vipavi radi uboja in 21letni delavec Fr. Lokar s Klanjca pri Kranju radi posilstva; 6. decembra: 22letni mesarski pomočnik Fr. Zupanc iz Dupelja pri Kamniku radi tatvine in javnega nasilstva; 7. decembra: 50letni tkalec Janez Krhlikar in 51letni Fr. Črnivec, oba iz ljubljanske okolice, radi tatvine.

Celovški župan, g. Julij Neuner je hotel, kakor se nam poroča iz Celovca, odstopiti. Uzrok je »blamaža«, katero si je mestni magistrat pridobil s famozno sestavo volilnih imenikov za V. kurijo. V zadnji seji dne 27. t. m. je župan Neuner opravičeval svoje postopanje, potem pa izjavil, da odloži svoje dostojanstvo. Mestni očanci so bili menda osupnjeni, njih večina je županu izrekla zaupanje, a on je izjavil, da — ostane župan. Mora pa biti vendar le mehaka županski stolec, ker si ga jih toliko iskreno želi, Neuner ga pa ne zapusti. Drugim pa, in ti imajo prav, se zdé vsi ti nastopi sama — komedija!

Volitev za zavarovalnico za slučaj nezgod je dne 18. dec. v Trstu. Šesta kategorija obseza tovarne papirja in kož, izdelovalnice lesa, kmetijske, gozdne industrije in mline. Kamniški okraj se je odločil, za g. Feliksa Stareta, grajščaka in tovarnarja na Kolovcu kot zastopnika za skupino delodajalcev. Glasovnice, ki bi došle po 4. uri popoldne na dan volitve, se ne bodo upoštevale. Glasovnice gospodarja morajo imeti njih podpis. Tako prirejene glasovnice je poslali volilni komisiji.

»Deutsche Wacht« pred porotniki. Iz Celja se poroča: Pred celjskimi porotniki je bil soglasno oproščen urednik »Deutsche Wacht« Oto Ambroschitsch. Tožil ga je stotnik Peter Mervos, kateremu je v »D. W.« očital, da je ravno na večer, ko so goreli Ciril Metodovi kresovi, priredil vojaško vajo in zažgal na posestvu Al. Wallanda acetylen ogenj. Ambroschitsch je dolžil stotnika, da se je udeležil panslavistiške demonstracije, a stotnik je pod prisego in častno besedo izjavil, da ni vedel, da se bodo tedaj zažigali Ciril-Metodovi kresovi. Ambroschitsch je bil oproščen.

Zdravje v Ljubljani od 18. do 24. nov. Novorojencev 17, mrtvorojen 1, umrlih 15; med njimi za jetiko 4, vnetjem sopilnih organov 1, vsled nezgode 1, samomora 1, za različnimi boleznimi 8; med njimi 8 tujcev in iz zavodov 9; za infekcijskimi boleznimi so oboleli in sicer: za škariatico 2, tifuzom 1, vratico 9.

S škarjami usmrtil se je v Trstu 46letni Ivan Jug. Zasadi si je škarje večkrat v prsi. V bolnici, kamor so ga prepe-ljali smrtno ranjenega, hotel se je poročiti z ženo, s katero je živel v skupnem gospodarstvu. Po poroki je Jug umrl.

S Češkega poročajo o strašni nesreči. V Chvalovicah pri Netolicah so v tovarni za grafit podzidavali zidarji lopo, ki je slonela na štirih lesenih stebrih. Po ukazu palirjevem so izkopali jarek za podlago zidu. Jarek je segal skoro od ogegnega stebra do drugega. Komaj so nehali kopati in pričeli zidati, se je vdrla zemlja pod stebroma; podstrešje lopino je bilo napolnjeno z grafitom; izpodkopana tla niso več držala stebrov, ki so bili nenavadno obteženi, lopa se je zrušila na kup in grafit je zasul zidarje. Sedem oseb je hudo ranjenih; med njimi je 25letni Tomaž Veis ranjen na čuden način. Padajoči stebel je legel na žep njegovega suknjica; pri tem se je v žepu nož odprl, pre-

in kajoli se stober je vlekel nož s seboj in je tako nesrečnemu Veisu trebuh popolnoma preperal. Revez je po šestih groznih urah umrl. Pustil je mlado ženo in otroka.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celoveo, 29. nov. Kotmaroves so pridobili Nemci. Nemški listi pravijo, da je zmaga Čartu zagotovljena. Slovenci, pojdite z vso silo v boj za Grafenauerja.

Praga, 29. nov. Na Sev. Češkem so soc.-dem. dobili znatno manj glasov, nego pred leti. Tri mandate utegnejo izgubiti in sicer Verkaufovega, Kiese-wetterjevega in Zellerjevega.

Lvov, 29. nov. Dosedanji poslanec Rutowski namerava kandidovati v Lvovu proti ministru Pietaku.

Berolin, 29. novembra. Dr. König, voditelj antisemitskega gibanja na Vest-falskem, je umrl.

Rim, 29. novembra. Nuncij na Du-naju postane skoro gotovo msgr. Tam-buzetti.

Rim, 29. novembra. Krüger hoče iti obiskat tudi svetega očeta in kralja Emanuela.

Pariz, 29. nov. Nemški poslanik v Parizu grof Münster je vsled starosti odstopil.

Pariz, 29. novembra. Krüger je izjavil nekemu časnikarju na pomislek, da bi utegnili Angleška intervencijo Francoske smatrati za sovražen čin: Toliko bolje. Potem ovira naših 30 000 mož operacije Angleške. Kaj bode po-tem z Angleško v boju z močno Fran-cosko? Angleška zasluzi pravično kazni. Chamberlain se je moral tiho splaziti nazaj na Angleško, jaz se ne bojim javnosti.

Pariz, 29. novembra. Neki tu-kajšnji list javlja, da se v Petrogradu resno pečajo z vprašanjem, da se usta-novi začasna vlada pod predsedstvom kneza Nikolajeviča.

London, 29. nov. Iz Kapstadta po-roča Reuter, urad, da se Holandci v kapski koloniji vedno bolj odtujujejo od Angležev in narašča mej njimi Angle-žem sovražno gibanje.

Berolin, 29. nov. (C. B.) Grof Waldersee poroča iz Pekina: Mnogi od-delki armad vseh zastopanih velesil so pospešili pomirjenje skoro v vseh delih Kitajske.

Pariz, 29. nov. (C. B.) „Agence Havas“ poroča iz Pekina: Francozi so 21. t. mes. zasedli bokersko vas Tali-koču, južno-zahodno od Paotingfu. So-vražnik ima velike izgube.

Washington, 29. nov. Mac Kinley izjavlja, da ne vsprejme zahtev, ki jih je stavil njegov zastopnik v Pekinu, in naznanja, da so vse velesile pritrdile predlogu, da se Kini ne napove ulti-matum glede usmrtnice višjih uradnikov in pretirane odškodnine. Congerjev in naslednikom v Pekinu je določen bivši poslanik Dunby, osební prijatelj cesa-ricice vdove.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prev. I. B.—C.

(Dalje.)

V cerkvi svetega Antona je neki osem-desetletni starček klečel molil, potem pa se skušal vvesti, preje pa še s plaščem obrisal prah s klopi.

„Starec maže klopi“, zakričal jednoglasno ženske, ki so ga videle.

Ljudstvo v cerkvi plane nanj, vlečejo ga za sive lase, sujejo ga z rokami in no-gami, tirajo ga iz cerkve, na pol živega v ječo, pred sodnika k preiskavi.

„Videl sem, kako so ga vlekli“, pravi Ripamonti, „več ne vem; menim, da ni več dolgo živel.“

Drugi dan se zgodi ravno tako čuden, a ne tako tožen slučaj. Trije mladi Francozi, učenjak, slikar in mehanik, so prišli v Ita-lijo, da bi proučevali starine in si poiskali zaslužka. Stali so pri stolnici in jo ogledo-vali. Nekdo pride mimo in se ustavi; temu se pridruži drugi in tretji in tako dalje. Množica ogleduje mladeniče, katerim se je na obleki, laseh in potnih torbah poznalo da so tuji, in kar je še huje, da so Fran-cozi. Da bi se prepričali, ali je zid iz mra-morja, potipajo ga z roko. To je bilo dovolj. Ljudstvo jih obkoli, vleče, suje, tira v ječo. K sreči sodna palača ni bila daleč, in še k večji sreči jih oprosté in izpusté.

To se ni godilo samó v mestu, ampak razneslo se je daleč na okrog baš kakor bolezen sama. Popotnik, katerega so kmetje dobili zvnaj glavne ceste, ki je po cesti gledal gori in doli ali se vlegel, da bi se odpočil, ali neznane, kateri je imel neko-liko bolj čudno obleko, nenavaden obraz, zdela sta se jim uže mazača. Če je kak otrok zakričal, uže so ljudje vrel v kup. Nesreč-neže so kamenjali ali pa hrupno odvedli v ječo. To nam pripoveduje Ripamonti. In ječa je bila za take varno zavetje.

A dekurijoni se niso dali prestrašiti; ko jim je modri kardinal prošnjo odrekal, po-navljali so jo, pri tem pa jih je ljudstvo podpiralo z mrmranjem. Federigo se še ustavlja in jih skuša pregovoriti. A previd-nost jednega moža ne zmore nič v burnih in upornih časih.

Splošno mnenje in bojazen uduši v kar-dinalu njegove dobre misli, da se morajo umakniti pritisku. Mogoče da je bila tu nje-gova volja preslaba, a to je človeška last-nost. Kardinal se je naposled udal prošnjam in dovolil sprevod; udal se je splošni želji in splošnemu pritisku, da naj bodo telesni ostanki svetega Karola osem dni raz-postavljeni na velikem oltarju v stolnici.

Celó zdravstveni svét se ni upiral in ugovarjal. Zapove samó, da naj se ravna previdno, kar pa ni odvrnilo nevarnosti, ampak samo dokazalo, da se je res boji. Strogo prepove ljudem hoditi v mesto in dá zapreti vsa vrata.

Da po mogočnosti pri toliki množici odvrne, da bi se še bolj ne raznesla bo-lezen, zapove zabiti vrata okuženih hiš. Teh je bilo petsto, če smemo verjeti piscu tedanje dobe.)

(Dalje prih.)

1) Alleggiamento dello Stato di Milano etc. C. G. Cavatio della Somaglia. Milano 1653.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 28. novembra 1900.

Za 50 kilogramov

Pšenica za pomlad . . .	K 7.71 do K 7.72
Rž za pomlad . . .	7.59 „ „ 7.60
Tursica za maj junij /01 . .	5.23 „ „ 5.24
Oves za pomlad . . .	5.88 „ „ 5.89

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m. srednji zračni tlak 736.0 mm.

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nabe	Podoba v 14 urah
28. 9. zveč	729.7	1.4	sr. svzh.	oblač.	
29. 9. zjutj	728.6	1.5	sl. jrah.	oblačno	0.0
29. 9. popol.	727.6	2.4	sl. sever.	dež	

Srednja večerajšnja temperatura 0.7 normale: 0.9.

Lak za šolske table, noa plus goči tako lahko pisanje, kakor na skritj. Dobiva se pri tvrdki **BRATAEBERL** v Ljubljani, Franči-skanske ulice. 228 21 11-6
Vnanja naročila proti povzetju.

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

NAZNANILO.

Podpisane usojam si p. n. sl. občinstvu uljudno naznaniti, da sem premestil svojo

tovarno papirnih izdelkov
iz Igriskih ulic
na Sv. Martina cesti št. 20, v svojo lastno hišo.

Ker sem si napravil jako prostorne delavnice in najnovejše stroje, smatram se za jako konkurenčnega in zagotavljam p. n. cenjenim odjemalcem, da tekmujem z največimi tujimi podjetji.
Posebna skrb mi bode svoje izdelke, n. pr. papirne vrečice, trgovske in uradne knjige, šolske zvezke, kuverte, pisemski papir v mapicah in kasetah, risalne podloge itd. v najfinjši izvršitvi ter po najnižjih cenah.
Jedini zavod na Kranjskem za črtanje papirja (Rastriranstalt).
Poslovne knjige načrtajo se po poljubnih predpisih brez povikljanja cene.
Upajoč, da me cenjeni moji odjemalci tudi v bodoče s svojimi cenjenimi naročbami počaste, belježim z odličnim spoštovanjem

1030 4-4

Prodajalna ostane nespremenjena na Sv. Petra cesti št. 2 (lekarnarja Mayerja palača).

JOS. PETRIČ v Ljubljani,

tovarna papirnih izdelkov in tovarniška zaloga papirja.

Kje se naj oglasi Miklavž

Pri L. Schwentner-ju v Ljubljani!

Zakaj?

Ker tam dobi najprimernejša darila. Pridni otroci imajo namreč največje veselje z le-pimi koloriranimi slikami in pesmicami

Založništvo L. Schwentner v Ljubljani je pa nalašč za Miklavža pripravilo

te-le knjižice:

Dobri otroci. 6 strani koloriranih slik s pesmicami. Prizori iz otroškega življenja. To je za prav majhne, zato je pa majhna tudi cena:

Otročičem v zabavo. 22 kol. slik s pesmicami. Dvojna izdaja: a) navadna v ceni 80 h, po pošti 90 h. Leporella izdaja (slike so napele na močni

lepenki s platnenimi hrbt). Prav trpežne knjige, torej zlasti za take otroke, ki radi vsako stvar preiščejo, iz česa in kako je narejena. Cena 1 K 50 h, po pošti 1 K 75 h.

Noetova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja. Za otroke, ki imajo radi ps eke hov-hov-ho, muco-maco, zajčka-skakavčka, golobiče-sive tiče, kravo mu-mu itd. Cena 1 K 50 h, po pošti 1 K 75 h.

ladki orehi. Računski primeri v slikah in pesmicah. To je pa za take junake, ki že v šoligonijo: ena in ena je dve, dvakrat dve je štiri itd. Cena 1 K 60 h, po pošti 1 K 80.

Razen kajžic pa dobi Miklavž pri L. Schwentner-ju še marsikaj drugega, kar bi otroci rabili s pridom, ako jim priinese.

Zato

1050 3-1

naj Miklavž le pride in naj naloži polne koše, kajti pridnih otrok je po Slovenskem strašansko veliko.

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in 984 144 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Rezervni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dné 29. novembra.

Skupni državni dolg v notah . . .	98.05
Skupni državni dolg v srebru . . .	97.70
Avstrijska zlata renta 4% . . .	116.—
Avstrijska kronna renta 4% 200 kron . . .	98.35
Ogerska zlata renta 4% . . .	115.45
Ogerska kronna renta 4% 200 . . .	90.15
Avstro-ogerske bančne delnice 600 gid. . .	1692.—
Kreditne delnice 160 gid. . .	670.—
London vista . . .	240.50
Nemški drž. bankovci za 100 m nem. drž. vel. . .	117.62 1/2

20 mark . . .	23.52
20 frankov (napoleonov) . . .	19.17
Italijanski bankovci . . .	90.70
C. kr. cekini . . .	11.34

Dné 28. novembra.

3.2% državne srečke 1. 1854. 250 gid. . .	172.50
5% državne srečke 1. 1860. 100 gid. . .	164.—
Državne srečke 1. 1864. 100 gid. . .	209.—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron . . .	94.50
Tujske srečke 4% 100 gid. . .	—
Dunavske vravnjavne srečke 5% . . .	259.—

Dunavsko vravnjavno posojilo 1. 1878 . . .	106.—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% . . .	93.75
Prioritetne obveznice državne železnice . . .	414.—
„ „ južne železnice 3% . . .	334.—
„ „ južne železnice 5% . . .	119.75
„ „ dolenskih železnic 4% . . .	99.50
Kreditne srečke 190 gid. . .	400.—
4% srečke dunav. parobr. družbe 100 gid. . .	350.—
Avstrijskega rudnoega križa srečke 10 gid. . .	45.50
Ogerskega . . .	5.—
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gid. . .	23.—
Rudolfove srečke, 10 gid. . .	59.—

Salmove srečke, 40 gid. . .	182.—
St. Genois srečke, 10 gid. . .	203.—
Waldsteinove srečke, 20 gid. . .	50.—
Ljubljanske srečke . . .	50.—
Akcije anglo avstrijske banke, 200 gid. . .	272.50
Akcije Ferdinandove sav. želez. 1000 gl. st. v. . .	6220.—
Akcije tržaškega Lloydja 500 gid. . .	804.—
Akcije južne železnice, 200 gid. sr. . .	113.50
Splošna avstrijska stavbinska družba . . .	150.—
Montanska družba avstr. plan. . .	446.50
Trboveljska premogarska družba, 70 gid. . .	465.—
Papirnih rubljev 100 . . .	254.25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zrupe pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulancna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila vseh vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za doseg kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.